

2020 | Μάιος | Φάση 3 | Διαγωνίσματα Επανάληψης

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ & ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Α' Γενικού Λυκείου
Γενικής Παιδείας

Παρασκευή 22 Μαΐου 2020 | Διάρκεια Εξέτασης: 2 ώρες

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

- A.** Ο συγγραφέας υποστηρίζει ότι, αν και επικρατεί η άποψη πως χάσμα χωρίζει τους γονείς από τους εφήβους, στην πραγματικότητα ισχύει κάτι πολύ διαφορετικό. Οι έφηβοι και οι γονείς τους τηρούν κοινή στάση απέναντι στα πράγματα, υιοθετούν αντιλήψεις οι οποίες ταυτίζονται και αναπτύσσουν ίδιους προβληματισμούς απέναντι στα σοβαρά ζητήματα. Επιπλέον, γονείς και έφηβοι συνήθως έχουν καλές σχέσεις και μοιράζονται αγνά συναισθήματα, ενώ τα προβλήματα που τους απασχολούν δεν αποκτούν μεγαλύτερες διαστάσεις στη διάρκεια της εφηβείας. Η απόσταση, λοιπόν, που χωρίζει τις δύο γενιές δεν είναι αγεφύρωτη.
- B1.** **A ΛΑΘΟΣ:** «δεν υπάρχουν ενδείξεις, οι οποίες να υποδηλώνουν ότι τα ενδοοικογενειακά προβλήματα είναι σοβαρότερα κατά την περίοδο της εφηβείας από ό,τι σε άλλες περιόδους της ανάπτυξης».
- B.** ΛΑΘΟΣ: «ένα ποσοστό 20% των εφήβων αναφέρουν αρκετά έντονες και διαρκείς συγκρούσεις».
- Γ.** ΛΑΘΟΣ: «Σε κοινωνικά, πολιτικά και θρησκευτικά θέματα, γονείς και έφηβοι συνήθως έχουν παρόμοιες απόψεις και οι ανησυχίες των παιδιών τείνουν να αντικατοπτρίζουν τις αντίστοιχες ανησυχίες των γονέων».
- Δ** ΣΩΣΤΟ: «Η επιχειρηματολογία και η διεκδικητικότητα του εφήβου στα πρώτα χρόνια της περιόδου μπορεί να οδηγήσει κατ' αρχάς, σε αύξηση των συγκρούσεων, αλλά τα χαρακτηριστικά αυτά παίζουν σημαντικό ρόλο στην εξέλιξη των σχέσεων γονέα – παιδιού».

2020 | Μάιος | Φάση 3 | Διαγωνίσματα Επανάληψης

Ε. ΣΩΣΤΟ: «Γιατί οι συγκρούσεις είναι εντονότερες στα πρώτα στάδια της εφηβείας από ό, τι στα τελευταία; Σύμφωνα με την Judith Smetana, ο λόγος ουσιαστικά απορρέει από τον τρόπο που γονείς και έφηβοι ορίζουν και δικαιολογούν την κατάλληλη και ακατάλληλη συμπεριφορά».

B2. α) Τρεις περιπτώσεις στις οποίες ο συγγραφέας κάνει χρήση παραδειγμάτων είναι οι εξής:

- 1^η παράγραφος: «έφηβος με περιβαλλοντικές ευαισθησίες και πατέρας, ιδιοκτήτης εργοστασίου, που μολύνει το περιβάλλον»
- 2^η παράγραφος: «μέλη χριστιανικών οργανώσεων τείνουν να έχουν παιδιά με παρόμοιες απόψεις, γονείς οι οποίοι τάσσονται υπέρ του δικαιώματος στην άμβλωση τείνουν να έχουν παιδιά που τάσσονται υπέρ του δικαιώματος κ.ο.κ.»
- 6^η παράγραφος: «οι γονείς ίσως θεωρήσουν ότι το τρύπημα του αφτιού του κοριτσιού σε τρία διαφορετικά σημεία είναι ακατάλληλη συμπεριφορά, διότι η κοινωνία παραδοσιακά τη θεωρεί ακατάλληλη».

Στα παραπάνω αποσπάσματα από το κείμενο τα παραδείγματα παρατίθενται ώστε να γίνει πιο σαφές το περιεχόμενο της προηγούμενης περιόδου το οποίο είναι μία γενική διαπίστωση.

β) Το γ' πρόσωπο χρησιμοποιείται από τον συγγραφέα, επειδή θέλει να μιλήσει αποστασιοποιημένα και αντικειμενικά για το θέμα και να το προσεγγίσει στις πραγματικές του διαστάσεις. Η χρήση του συγκεκριμένου ρηματικού προσώπου ταιριάζει σε ένα επιστημονικό κείμενο, όπως είναι το συγκεκριμένο, αφού με αυτό ο λόγος αποκτά εγκυρότητα.

B3. α)

- Άνω και κάτω τελεία (1^η παράγραφος): η άνω τελεία προηγείται της παράθεσης παραδείγματος.
- Εισαγωγικά (7^η παράγραφος): ευθύς λόγος
- Διπλή παύλα (9^η παράγραφος): παράθεση στοιχείων που συμπληρώνουν όσα υποστηρίζει ο συγγραφέας.

2020 | Μάιος | Φάση 3 | Διαγωνίσματα Επανάληψης

β) Με τη χρήση της ερωτηματικής πρότασης ο συγγραφέας εισάγει μια νέα πτυχή του θέματος που αναπτύσσει. Ξεκινά να παρουσιάζει τους λόγους για τους οποίους η ένταση των συγκρούσεων που βιώνουν οι σκωγένοις στην αρχή της εφηβείας είναι μεγαλύτερη.

B4.

ευαισθησία → αναισθησία, αίσθηση
διαμέτρου → παράμετρος, μέτρημα
παρόμοιος → ομοιογένεια, ομοιότητα
αυτονομία → παράνομος, νομιμότητα
συνομηλίκων → ανήλικος, ηλικιωμένος

Γ. Στο συγκεκριμένο απόσπασμα περιγράφεται η σχέση του πρωταγωνιστή της ιστορίας, του Στέφανου, με τον πατέρα του. Είναι φανερό ότι αυτή η σχέση γονέα - παιδιού χαρακτηρίζεται από έλλειψη ουσιαστικής επικοινωνίας. Ο πατέρας δείχνει να μην αντιλαμβάνεται τη δύσκολη θέση στην οποία βρίσκεται ο γιος του και να μην έχει διάθεση να τον προσεγγίσει και να του δείξει κατανόηση. Η στάση απέναντι στο παιδί του και στην νέα γενιά συνολικά είναι έντονα επικριτική. Θεωρεί τους νέους ευνοημένους σε σύγκριση με τη δική του γενιά και τονίζει με κάθε ευκαιρία τις δυσκολίες που πέρασε ο ίδιος, στην ηλικία του γιου του.

Ο Στέφανος αισθάνεται ότι ο πατέρας του τον αδικεί, αλλά δεν έχει τη δύναμη να το δηλώσει καθαρά. Αν και βρίσκεται σε εξαιρετικά δύσκολη κατάσταση, δεν έχει το θάρρος να το φανερώσει στον πατέρα του. Έχει πολύ μεγάλη ανάγκη για στήριξη, αποδοχή και αγάπη από τον πατέρα του, αλλά δεν αποκαλύπτει αυτή του την ανάγκη, γιατί φοβάται ότι δε θα βρει ανταπόκριση.

Η κακή ψυχολογική κατάσταση στην οποία βρίσκεται ο ήρωας ενδεικτικά περιγράφεται με τη χρήση της μεταφοράς «κατάπια ένα κόμπο δάκρυα» και της παρομοίωσης «σαν τον πνιγμένο που ζητάει ένα χέρι να πιαστεί».

Δ.

Απαιτείται προσφώνηση:

Αγαπητοί συμμαθητές, αγαπητές συμμαθήτριες,

Πρόλογος:

Με αφορμή όσα αναλύσαμε στο μάθημα της νεοελληνικής γλώσσας για το ενδιαφέρον θέμα του χάσματος των γενεών, κατανοήσαμε ότι η διαφορά αντιλήψεων και νοοτροπίας οδηγεί συχνά στην αδυναμία συνεννόησης ανάμεσα στις γενιές. Αυτό, όμως, δε σημαίνει πως αποκλείεται κάθε δυνατότητα επικοινωνίας και συνεργασίας. Αν υπάρχει η κατάλληλη διάθεση, τόσο οι μεγαλύτεροι όσο και νεότεροι μπορούν να ακολουθήσουν τακτική προσέγγισης.

Κυρίως θέμα:

Τρόποι για την αποτελεσματικότερη προσέγγιση των γενεών

- Οι νέοι θα πρέπει να υιοθετούν κριτική στάση απέναντι στις μεγαλύτερες γενιές, επιδιώκοντας ουσιαστικές αλλαγές, και όχι μια στείρα αντίδραση άνευ περιεχομένου. Αυτό θα έχει ως αποτέλεσμα οι μεγαλύτεροι να είναι περισσότερο δεκτικοί στην κριτική που τους ασκείται.
- Οι νέοι θα πρέπει να αντιμετωπίζουν τους μεγαλύτερους με σεβασμό, αναγνωρίζοντας τις προσπάθειες και τους κόπους που έχουν καταβάλει στη ζωή τους. Επίσης, θα πρέπει να αντιλαμβάνονται πως κάθε γενιά βιώνει διαφορετικές καταστάσεις και διαμορφώνει μια δική της αντίληψη.
- Οι νέοι θα πρέπει να επιδεικνύουν εργατικότητα και υπεύθυνη στάση προκειμένου να γίνονται σεβαστές οι απόψεις τους από τα μεγαλύτερα μέλη της κοινωνίας.
- Οι μεγαλύτεροι οφείλουν να επιδείξουν ουσιαστική διάθεση επικοινωνίας με τους νεότερους, η οποία θα συνοδεύεται από διαλλακτικότητα, σεβασμό και πνεύμα ανεκτικότητας. Επίσης, για να επιτευχθεί αυτή η επικοινωνία, είναι απαραίτητο να αφιερώνουν χρόνο στους νέους, με διάθεση να κατανοήσουν τον τρόπο με τον οποίο εκείνοι αντιλαμβάνονται τον κόσμο.
- Οι μεγαλύτεροι οφείλουν να αποδέχονται τη διάθεση για αλλαγή που χαρακτηρίζει τη φύση των νέων, να αποδέχονται την προσωπικότητά τους, να εκφράζουν πραγματικό ενδιαφέρον για τις ανησυχίες και τους προβληματισμούς τους και να τους παρέχουν στήριξη.

2020 | Μάιος | Φάση 3 | Διαγωνίσματα Επανάληψης

- Οι μεγαλύτεροι οφείλουν να λαμβάνουν υπόψη τους την κριτική που τους ασκούν οι νέοι, διατηρώντας μια διαλλακτική στάση. Είναι απαραίτητο να συνειδητοποιήσουν ότι μέσω της αμφισβήτησης της κοινωνικής πραγματικότητας επέρχονται οι αναγκαίες βελτιώσεις στην κοινωνία και διαμορφώνεται μια ενεργητικής προσωπικότητας και συνείδησης στους νέους για τις εξελίξεις στον πολιτικό και κοινωνικό χώρο.

Επίλογος:

Συνοψίζοντας θα καταλήξω στο συμπέρασμα πως, όποιας έκτασης και αν είναι οι διαφορές που χωρίζουν τα νεότερα από τα μεγαλύτερα σε ηλικία μέλη της κοινωνίας, μπορεί να επιτευχθεί ουσιαστική επικοινωνία και συνεργασία μεταξύ τους, αν και οι δύο πλευρές προσπαθήσουν ειλικρινά προς αυτήν την κατεύθυνση.

Απαιτείται αποφώνηση:

Σας ευχαριστώ